

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 07 grudnia 2009 r.

**Pan
Paweł Jakubczak
Mazowiecki
Wojewódzki Lekarz
Weterynarii**

LWA-410-38-04/2009

P/09/110

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii z siedzibą w Siedlcach, zwanym dalej „WIW”, kontrolę w zakresie realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń, zwanym dalej programem, pomimo stwierdzonych uchybień, nie mających jednak zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. Najwyższa Izba Kontroli, pozytywnie ocenia nadzór Mazowieckiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii (MWLW) nad realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkiego w województwie mazowieckim. W 2009 r. inspektorzy WIW przeprowadzili 10 kontroli problemowych PIW dotyczących realizacji programu. Również w przeprowadzonych w 2009 r. w 8 kontrolach kompleksowych realizacji zadań ustawowych, podejmowana była tematyka wydawania decyzji w związku ze stwierdzeniem choroby Aujeszkiego jak i nadania statusu przebadanym stadom. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości w tym zakresie, kontrolowanym Powiatowym Lekarzom Weterynarii (PIW w Łosicach i w Białobrzegach) przekazane

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

zostały pisemne wystąpienia pokontrolne, w których sformułowano zalecenia pokontrolne. Ponadto po otrzymaniu sprawozdania z trzeciego próbkowania za miesiąc lipiec 2009 r. z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na terenie powiatów plockiego i płońskiego, z uwagi na znaczący wzrost ilości ognisk choroby, WIW w dniu 13 sierpnia 2009 r. przeprowadził doraźne kontrole w tych PIW ustalając wektory i przyczyny wzrostu zakażeń.

Bieżącą sytuację w tym zakresie a także stwierdzone w kontrolach uchybienia i nieprawidłowości omówiono na naradach zorganizowanych w WIW z udziałem PLW województwa mazowieckiego w dniach 23 stycznia, 17 czerwca oraz 22 października 2009 r.

Uwagi NIK dotyczą niepodejmowania w toku tych kontroli zagadnień prawidłowości prowadzenia rejestrów przez PLW, podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną tj. utrzymujących trzodę chlewną o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt², a także czy był w nich odnotowywany status epizootyczny stad odnośnie choroby Aujeszkyego.

2. Zaplanowane przez WIW na lata 2008-2009 środki budżetowe były wystarczające do realizacji programu na obszarze województwa mazowieckiego. W okresie objętym kontrolą wydatki związane z realizacją programu wyniosły 15 935,8 tys. zł, z tego: 3 567,4 tys. zł (22,4%) na badania laboratoryjne, 3 636,7 tys. zł (22,8%) na wynagrodzenia dla osób wyznaczonych do pobierania próbek krwi i szczepienia świń z uwzględnieniem kosztów dojazdów, 13,1 tys. zł (0,1%) na zakup szczepionki, 6 233,8 tys. zł (39,1%) na odszkodowania za zwierzęta padłe i zabite (1 735 szt.) oraz poddane ubojowi z nakazu PLW (27 136 szt.). Na pozostałe wydatki związane z realizacją programu (min. zakup materiałów, leków, dezynfekcje itp.) wydatkowano 2 484,8 tys. zł (15,6%). Badania próbek krwi świń wykonywano wyłącznie w laboratoriach Zakładu Higieny Weterynaryjnej (ZHW) w Warszawie pracowniach terenowych w Siedlcach i Ostrołęce i dodatkowo próbki z wynikiem wątpliwym w Państwowym Instytucie Weterynarii – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, stosownie do wymogu określonego w załączniku pkt. 4.2. do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń³.

Wyniki badań laboratoryjnych wykazały, że w 2008 r. na przebadane 33 085 stad świń uzyskało status wolnych (urzędowo wolne, potencjalnie wolne, seronegatywne) 32 109 stad tj. 97,1%. Na przebadane do 30 września 2009 r. 48 019 stad, status wolnych uzyskało 47 461 stad tj. 98,8 %. Monitoring stad uznanych jako wolne przeprowadzono w 508 stadach w tym w 29 tuczarniach i 479 stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342

³ Dz. U. Nr 64, poz. 397 ze zm.

3. Uwagi NIK dotyczą niedokonywania pełnych zapisów w dokumentach magazynowych przez ZHW w Ostrołęce. W miesiącach lipiec – październik 2008 r. WIW otrzymał bezpłatnie z WIW w Kielcach 200 zestawów Elisa do badań w kierunku choroby Aujeszkyego z przeznaczeniem dla laboratorium ZHW w Siedlcach i Ostrołęce. Wyniki kontroli wykazały, że w dokumentach przyjęcia nr, nr 55, 60, 67 z 2008 r. wystawionych przez ZHW w Ostrołęce nie był wstawiony symbol indeksu otrzymanych zestawów i tym samym określenia terminu ich ważności. W czasie kontroli z właściwych kart badań odczytano brakującą w pierwotnej dokumentacji symbolikę „Magazynu przyjęcie” przyjętych z WIW Kielce zestawów ELISA i uzupełniono w wystawionym przez ZHW duplikatach dokumentów przyjęcia.

4. Uwagi dotyczą różnic dotyczących ilości przebadanych prób wykazywanych przez PLW w sprawozdaniach z realizacji programu, a ilością zbadanych prób wykazywanych przez laboratoria ZHW w Siedlcach i Ostrołęce. Laboratoria wykazywały większą ilość od ilości wykazywanej przez PLW, a różnice te wynosiły odpowiednio 785 prób na koniec 2008 r. i 2 440 prób na 30 września 2009 r.

5. MWLW wyznaczył w dniu 2 stycznia 2008 r. inspektora ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, któremu w zakresie obowiązków zlecono kontrolę nad realizacją zadań ustawowych w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz prowadzenie spraw (min. planowanie, sprawozdawczość, analizy raporty) dotyczące zwalczania choroby Aujeszkyego u świń.

Od czasu rozpoczęcia realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego (lipiec 2008 r.) na terenie województwa mazowieckiego, Wojewódzki Inspektor ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych w ramach nadzoru nad powiatowymi lekarzami weterynarii, prowadził bieżącą analizę i ocenę sytuacji epizootycznej zwalczania choroby Aujeszkyego. Było to realizowane poprzez:

- Bieżącą analizę pobranych i przesłanych do laboratorium próbek krwi od świń oraz ich wyników po przeprowadzonych badaniach w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej,
- Analizę sprawozdawczości comiesięcznej (zawierającej również narastające dane), półrocznej i rocznej przekazywanej do WIW przez powiatowe inspektoraty weterynarii.
- Omawianie stanu realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego na naradach zarówno z powiatowymi lekarzami weterynarii jak i starszymi inspektorami ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych,
- Przedstawianie GLW stanu realizacji programu na terenie województwa.

6. NIK pozytywnie ocenia terminowość i rzetelność sporządzania sprawozdań z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego. Dane zawarte w przesyłanych (do lipca 2009 do 10 każdego miesiąca i od lipca 2009 do 7 każdego miesiąca) w comiesięcznych sprawozdaniach do Głównego Inspektoratu Weterynarii wynikały ze sprawozdań składanych przez PLW i były zgodne z wzorami stanowiącymi załączniki do pism GIWz 400/AD-56/08 i GIWz400/AD-51/09. r.

7. NIK nie wnosi uwag do sposobu załatwienia przez MWLW, jako organu drugiej instancji, czterech odwołań od decyzji administracyjnych PLW w sprawie stad zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego. W dwóch przypadkach MWLW uchylił zaskarżone decyzje i przekazał do ponownego rozpatrzenia, w jednym przypadku wznowił postępowanie i po dochodzeniu epizootycznym utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję oraz w jednym przypadku utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję.

8. Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie kontroli PLW w zakresie prowadzenia i aktualizowania rejestrów zwierząt dotyczących ilości stad świń oraz odnotowywania w nich ich statusów epizootycznych.
2. Dokonywanie pełnych zapisów w dokumentach magazynowych, w tym identyfikujące materiały.
3. Podjęcie działań w celu ujednoczenia ilości pobranych i przebadanych prób w kierunku choroby Aujeszkyego wykazywanych przez PLW i ZHW.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.